

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR :	PWYLLGOR ARCHWILIO
DYDDIAD :	12 RHAGFYR 2012
TEITL YR ADRODDIAD :	ADRODDIAD CYNNYDD AR ARCHWILIO MEWNOL 01 EBRILL 2012 – 16 TACHWEDD 2012
PWRPAS YR ADRODDIAD:	ER GWYBODAETH
ADRODDIAD GAN :	RHEOLWR ARCHWILIO - RSM TENON
GWEITHREDU:	Penderfyniadau / Cymeradwyaeth fel y nodwyd yn yr adroddiad

1. RHAGARWEINIAD

- 1.1** Cytunwyd ar Gynllun Gweithredol 2012-13 yn y Pwyllgor Archwilio a gafwyd ar 24 Mai 2012. Paratowyd y Cynllun mewn ymgynghoriad gyda'r Archwiliwr Allanol, gyda'r Swyddog Adran 151 a thrwy gyfarfodydd a gohebiaeth gyda'r Penaethiaid Gwasanaeth.
- 1.2** Yn yr adroddiad hwn, crynhoir gwaith yr Adain Archwilio Mewnol hyd at 16 Tachwedd 2012 a hefyd mae ynddo grynodeb o bob un o'r adroddiadau terfynol y rhoddwyd iddynt farn 'Sicrwydd Coch' ynghyd â Chrynodebau Gweithredol o'r adroddiadau.
- 1.3** Yn achos pob adroddiad terfynol y rhoddwyd iddo farn 'Sicrwydd Coch', cynhelir Adolygiad Dilyn-i-fyny ac yn hwnnw, nodir beth yw barn yr Adain Archwilio ar gynnydd y rheolwyr yn y broses o ran gweithredu ar argymhellion yn y categori Uchel a Chanolig yn codi o'r Adroddiad Terfynol gwreiddiol. Cyflwynir canlyniadau'r adolygiad Dilyn-i-fyny i'r Pwyllgor Archwilio nesaf.
- 1.4** Cafwyd dau adolygiad yn ystod y cyfnod a arweiniodd at farn 'Sicrwydd Coch'. Mae'r Crynodebau Gweithredol ar gyfer yr adroddiadau hyn ynghlwm fel Atodiad B ac C i'r adroddiad hwn. Yn ystod y 12 mis diwethaf, cynhaliwyd 5 adolygiad gan gynnwys y 2 adroddiad hyn, mewn perthynas â materion yn ymwneud â Llywodraethu Gwybodaeth, Rheoli Perfformiad a Diogelwch Data gan PWC, SAC a'r Uned Archwilio Mewnol. Oherwydd bod nifer o'r casgliadau a'r argymhellion yn yr adroddiadau hyn yn debyg, mae'n well rhoi sylw iddynt gyda'i gilydd yn hytrach nag ar wahân. O'r herwydd, mae'r argymhellion o'r adroddiadau hyn i gyd wedi cael eu dwyn ynghyd mewn un cynllun gweithredu sy'n cael sylw gan y Grŵp Rheoli Gwybodaeth dan gadeiryddiaeth y Pennaeth Swyddogaeth - Adnoddau Dros Dro. Adroddir ar gynnydd y Grŵp Rheoli Gwybodaeth i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Archwilio.
- 1.5** Mae'r Uned Archwilio Mewnol yn defnyddio dull sy'n seiliedig ar risg lle bynnag y mae hynny'n bosib, ond gall ddefnyddio Adolygiadau System, Adolygiadau Rheolaethau

Allweddol, Adolygiadau Sefydliad neu Adolygiadau Ymgynghorol os yw'r dulliau hyn yn fwy priodol.

- 1.6** Mae'r adroddiadau terfynol unigol ar gael i aelodau'r Pwyllgor hwn, ar sail gyfrinachol, ar gais i'r Pennaeth Gwasanaeth – Archwilio.

2. YR ADRODDIADAU A GYHOEDDWDYD HYD YMA A GWAITH SY'N MYND RHAGDDO

- 2.1 Mae Tabl 1 isod yn dangos statws yr adolygiadau sy'n cael eu gwneud ar hyn o bryd ac/neu sydd wedi eu cwblhau hyd at adroddiad terfynol yn y cyfnod hwn ynghyd â'r farn archwilio gyffredinol.

Tabl 1

Teitl yr Adolygiad	Maes Gwasanaeth	Blwyddyn y Cynllun AM	Statws	Barn CAG
<i>Adolygiadau sy'n seiliedig ar risg/ Adolygiadau System</i>				
Diogelwch Data	TGCh / Cyfreithiol	2012/13	TERFYNOL	COCH
Oriel	Hamdden	2012/13	TERFYNOL	GWYRDD/AMBR
Rheoli Cofnodiadau Modern	Gydol Oes	2012/13	TERFYNOL	COCH
Pwrcasu UCA	Tai	2012/13	TERFYNOL	YMGYNGHOROL
Targedau Carbon ac Effeithlonrwydd Ynni	Eiddo	2012/13	TERFYNOL	GWYRDD
Dilyn i Fyny – Argymhellion Ysgol	Addysg	2012/13	TERFYNOL	Ychydig o gynnydd
Lwfansau Aelodau	Corfforaethol	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Taliadau Uniongyrchol – Gwas Cym	Gwas Cym	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Cludiant Ysgol	Trafnidiaeth	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Arforol – Incwm	Priffyrdd	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Menter Genedlaethol – Twyll	Corfforaethol	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Rheoli Risg – Gweithredu	Corfforaethol	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Y Dreth Gyngor	Cyllid	2012/13	Yn mynd rhagddo	
Trethi Cenedlaethol Annomestig	Cyllid	2012/13	Yn mynd	

			rhadddo	
Budd-dal Tai	Cyllid	2012/13	Yn mynd rhadddo	
Y Gyflogres a Goramser	Cyllid	2012/13	Yn mynd rhadddo	
Credydwy	Cyllid	2012/13	Yn mynd rhadddo	
Pwrcasu Corfforaethol	Corfforaethol	2012/13	Yn mynd rhadddo	
Pennu'r Gyllideb a'i Monitro	Corfforaethol	2012/13	Yn mynd rhadddo	
Ysgolion				
Ysgol Rhosybol	Addysg	2012/13	TERFYNOL	GWYRDD/AMBR
Ysgol Bodffordd	Addysg	2012/13	DRAFFT	
Cyfeiriadau				
Adroddiad 9 12-13	Addysg	2011/12	TERFYNOL	
Adroddiad 10 12-13	Trafnidiaeth	2012/13	TERFYNOL	
Adroddiad 11 12-13	Addysg	2012/13	INTERIM	

2.2 Casgliadau Allweddol o'r Adroddiadau a Gyhoeddwyd

2.2.1 Diogelwch Data – Cynhaliwyd archwiliad o Ddiogelwch Data fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2012/13. Diogelu Data yw'r ymarfer o warchod data rhag llygredd a sicrhau nad oes neb heb awdurdod yn gallu ei weld. Mae diogelu data yn canolbwyntio ar sicrhau preifatrwydd ac, ar yr un pryd, diogelu data personol neu gorfforaethol.

Un o amcanion allweddol llywodraeth electronig yw sicrhau y gall cwsmeriaid ddarparu manylion personol, drwy'r rhyngwyd o bosib, i ddatgloi cyfres o ffynonellau gwasanaeth sydd ar gael gan wahanol ddarparwyr. Dyma'r hyn y mae cynghorau ac asiantaethau eraill y llywodraeth yn ceisio ei gyflawni. Fodd bynnag, i hyn ddigwydd, mae angen i'r cwsmeriaid fod yn hyderus fod eu manylion yn cael eu casglu, eu storio, eu gweld, eu defnyddio a'u gwaredu'n ddiogel. Mae hyn yn golygu fod rhaid defnyddio a chyfnewid gwybodaeth yn effeithiol yn y cynghorau a rhwng cynghorau a gwasanaethau eraill megis lechyd ac Addysg. Mae'n hanfodol felly fod y cyhoedd yn hyderus fod unrhyw wybodaeth a ddarperir ganddynt yn cael ei thrin gyda'r lefel briodol o gyfrinachedd a'i chadw'n ddiogel rhag unrhyw risg o gamdefnydd.

Yn dilyn yr achosion diweddar o golli data personol megis yr achos a oedd yn ymwneud â Refeniw a Thollau Ei Mawrhydi, rhaid i bob corff cyhoeddus ennyn ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn y modd y mae gwybodaeth bersonol yn cael ei thrin a'i chadw'n ddiogel.

Canfu'r adolygiad bod nifer o wendidau yn y fframwaith rheoli mewn perthynas â diogelwch data. Prif ganfyddiadau'r adolygiad oedd:

Dylunio fframwaith rheoli

- Nid yw'r Cyngor wedi enwebu Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth a Pherchenogion Asedau Eiddo yn unol â gofynion Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol.
- Nid yw'r Cyngor wedi cynhyrchu Polisi Rheoli Gwybodaeth.
- Nid yw'r Cyngor wedi darparu adnoddau a chefnogaeth ddigonol i gryfhau ei drefniadau llywodraethu gwybodaeth yn unol â chanfyddiadau ac argymhellion Swyddfa Archwilio Cymru, Archwilwyr Allanol y Cyngor a'r Uned Archwilio Mewnol.
- Nid oes contract yn ei le ar gyfer cael gwared ar wybodaeth gyfrinachol a chanfuwyd bod y trefniadau rheoli mewnol cyfredol yn wan.

Defnyddio'r fframwaith rheoli a chydymffurfio â fo

Canfuwyd bod y trefniadau rheoli o ran caniatáu mynediad rhesymegol i rwydwaith y Cyngor a thynnu ymaith yr hawl honno yn achos gweithwyr newydd a rhai a oedd yn gadael yn wan o ran y cyfathrebu rhwng TGCh a'r Gwasanaethau.

Arweiniodd yr adolygiad at ddau o argymhellion categori uchel, pymtheg o rai categori canolig a dau o rai categori isel a barn archwilio COCH.

Gellir gweld gwybodaeth ychwanegol ar ganlyniadau'r adolygiad hwn yn y Crynodeb Gweithredol yn Atodiad B i'r adroddiad hwn.

2.2.2 Oriol Ynys Môn – Cynhaliwyd archwiliad o drefniadau ariannol Oriol Ynys Môn fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2012/13. Mae gan yr Oriol siop a chaffi ac yn ôl y cofnodiadau, roedd nifer yr ymwelwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012 yn 98 106. Costau rhedeg net yr Oriol ar gyfer 2011/12 (gwariant llai incwm – gan gynnwys incwm o £250k gan Ymddiriedolaeth Ynys Môn) oedd £243k, sef £33k dros y gyllideb ar gyfer y flwyddyn.

I bwrpas cyfrifo, roedd y prif gasgliadau celf a oedd yn yr Oriol ar 19 Mawrth 2012 werth £1.4m yn y Gofrestr Asedau.

Mae trefniadau rheoli casgliadau Oriol Ynys Môn yn gyson â'r Safonau Achredu Amgueddfeydd a oruchwylir yng Nghymru gan CyMAL (Amgueddfeydd, Llyfrgelloedd ac Archifau Cymru).

Prif ganfyddiadau'r adolygiad oedd:

Dyluniad y fframwaith rheoli

- Ar adeg yr adolygiad, roedd Oriol Ynys Môn yn y broses o ddwyn ynghyd elfennau o'r polisi a'r gweithdrefnau cyfredol yn Gynllun cynhwysfawr ar gyfer Rheoli Casgliadau.
- Mae'r Oriol hefyd wrthi'n cyflwyno system ffurfiol ar gyfer rheoli stoc. Bydd hyn yn lleihau'r risg o fethu cyfrif yn ddigonol am eitemau o'r stoc rhwng y gwiriadau stoc blyneddol.
- Mae'r drefn gyfredol ar gyfer cysoni'r arian a gymerir i mewn bod dydd yn golygu bod un swyddog yn gorfod nodi'r cyfansymiau wythnosol o ran incwm a gasglwyd a llofnodi'r record fancio er mwyn sicrhau bod y cyfan o'r incwm yn cael ei fancio. Mae hyn yn

ychwanegu at y risg o afreoleidd-dra a chamgymeriad o ran yr incwm sy'n cael ei gasglu a'i fancio.

Defnyddio'r fframwaith rheoli a chydymffurfio ag ef

- Er y canfuwyd bod cofnod o'r rhan fwyaf o gasgliadau celf yr Oriol, canfuwyd rhai esiamplau lle nad oedd cofnodion a hynny mewn perthynas â dau gasgliad bychan.

Arweiniodd yr adolygiad at un argymhelliad categori uchel, dau argymhelliad categori canolig ac wyth argymhelliad categori isel a barn archwilio gyffredinol a oedd yn WYRDD / AMBR.

2.2.3 Rheoli Cofnodiadau Modern – Cynhaliwyd archwiliad o'r trefniadau ar gyfer Rheoli Cofnodiadau Modern fel rhan o'r Cynllun Archwilio Mewnol Cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2012/13. Roedd yr adolygiad yn rhannol seiliedig ar gydymffurfiaeth Cyngor Sir Ynys Môn gydag arferion a argymhellwyd ar gyfer rheoli cofnodiadau a safonau'r Sefydliad Rhyngwladol ar gyfer Safoni (ISO 15489-1:2001). Dylid pwysleisio bod yr adolygiad yn ymwneud â dulliau ac arferion y Cyngor o ran Rheoli Cofnodiadau Modern ac nid oedd yn adolygiad o Archifdy newydd Ynys Môn per se er bod yr adolygiad yn cynnwys y trefniadau hyn.

Rheoli Cofnodiadau yw'r arfer o ddefnyddio dulliau rheoli systematig o ran ymdrin â gwybodaeth gofnodedig wrth redeg busnes yn ystod oes y cofnodiadau hynny o adeg eu creu neu eu derbyn, eu prosesu, eu cylchredeg, eu cynnal a'u defnyddio hyd at gael gwared arnynt yn derfynol. Pwrpas rheoli cofnodiadau yw hyrwyddo effeithlonrwydd mewn perthynas â chadw cofnodiadau er mwyn sicrhau y ceir gwared yn briodol ac yn systematig ar gofnodiadau di-werth tra bod gwybodaeth werthfawr a defnyddiol yn cael ei gwarchod a'i chadw mewn modd sy'n hwyluso mynediad iddi a defnydd ohoni.

Dyma oedd prif ganfyddiadau'r adolygiad:

Dyluniad y fframwaith rheoli

- Nid yw'r Cyngor wedi cynhyrchu Polisi Rheoli Cofnodiadau sy'n nodi ymrwymiad y Cyngor i reoli cofnodiadau mewn modd systematig ac i sicrhau atebolrwydd ac arferion effeithiol drwy'r Cyngor.
- Nid yw'r cyngor wedi neilltuo adnoddau neu gyllideb ar gyfer arferion rheoli cofnodiadau megis trosglwyddo a chael gwared ar gofnodiadau. Fodd bynnag, wedi cael gwybod am y costau a oedd yn gysylltiedig gyda throsglwyddo a phrosesu'r cofnodiadau i'r hen Ysgol y Graig ac Archifau Ynys Môn ers Medi 2011, canfuwyd bod y Cyngor yn gwario miloedd o bunnau bob blwyddyn ar drosglwyddo cofnodiadau i lefydd storio ac ar gael gwared ar wastraff cyfrinachol.
- Mae'r Cyngor wedi cyhoeddi dau bolisi ynghylch cadw cofnodiadau ar fewnrwyd y Cyngor sy'n gwrthdaro. Nid yw'r Cyngor wedi mabwysiadu'r naill bolisi neu'r llall yn ffurfiol.
- Ychydig o gapasiti sydd gan y Cyngor o ran ail-leoli a throsglwyddo'r cofnodiadau sy'n cael eu storio ar hyn o bryd yn hen Ysgol y Graig i Archifdy Ynys Môn.

- Nid yw'r trefniadau ar gyfer casglu a throsglwyddo'r cofnodiadau modern i'r cyfleusterau storio wedi cael eu ffurfioli. Nid oes unrhyw gytundeb ffurfiol gyda'r contractwr cyfredol i sicrhau eu bod yn cael eu trosglwyddo'n ddiogel.
- Nid yw'r trefniadau ar gyfer casglu a chael gwared ar wastraff cyfrinachol wedi cael eu ffurfioli. Nid oes unrhyw gytundeb ffurfiol gyda'r contractwr cyfredol i gasglu a chael gwared ar wastraff cyfrinachol nac ychwaith unrhyw ofyniad i brofi y cafwyd gwared ar y fath wastraff.

Defnyddio'r fframwaith rheoli a chydymffurfio ag ef

- Nid yw'r trefniadau storio cyfredol ar gyfer cofnodiadau modern y Cyngor y tu allan i Archifdy Ynys Môn yn ddigon diogel ac nid ydynt yn caniatáu ar gyfer cael at ffeiliau ac /neu ddogfennau pan mae angen.
- Canfuwyd bod dogfennau a ffeiliau'n cael eu storio y tu hwnt i'r cyfnodau y mae'n ofynnol eu cadw. Mae diffyg gweithdrefnau mewn rhai gwasanaethau i nodi dogfennau nad oes angen eu storio mwyach ac i drefnu i gael gwared arnynt yn ddiogel. Rhydd hyn bwysau ychwanegol dianghenraid ar gyfleusterau storio sydd eisoes dan bwysau.
- Lle mae'r wybodaeth berthnasol yn bersonol neu'n sensitif ac nad oes ei hangen mwyach i'r pwrpas y cafodd ei chasglu ar ei gyfer, mae parhau i'w chadw yn groes i Ddeddf Diogelu Data (Egwyddor 5), sy'n dweud na fydd 'Personal data processed for any purpose or purposes shall not be kept for longer than is necessary for that purpose or those purposes.'
- Yn dilyn adolygu dau gyflenwr a ddefnyddir i drosglwyddo cofnodiadau a chael gwared arnynt, canfuwyd bod y Cyngor wedi pwrcasu gwaith ar sail ad hoc heb ddilyn Rheolau Gweithdrefn y Cyngor o ran cyfanswm gwariant corfforaethol. Heb gymryd cyfanswm y gwariant i ystyriaeth, mae'n bosibl fod y Cyngor yn gwario uwchlaw'r trothwy lle byddai rheoliadau pwrcasu'r UE yn berthnasol.

Arweiniodd yr adolygiad at wneud tri argymhelliad categori Uchel a naw o argymhellion categori Canolig a barn sicrwydd gyffredinol COCH.

Mae gwybodaeth ychwanegol ar ganlyniadau'r adolygiad hwn i'w gweld yn y Crynodeb Gweithredol yn Atodiad C yr adroddiad hwn.

2.2.4 Trefniadau Pwrcasu'r Uned Cynnal Adeiladau (UCA) - Cynhaliwyd archwiliad o Drefniadau Pwrcasu'r Uned Cynnal Adeiladau fel rhan o'r Cynllun Archwilio Mewnol Cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2012/13. Edrychodd yr adolygiad ar y trefniadau sydd yn eu lle yn yr UCA i bwrcasu nwyddau a gwasanaethau.

Cyfyngwyd yr adolygiad i drefniadau'r UCA i sicrhau cydymffurfiaeth gyda chyfarwyddiadau pwrcasu Rhyngwladol, Cenedlaethol a lleol, yn enwedig Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor. Mae Rheolau Gweithdrefn Contract yn rhan o Gyfansoddiad y Cyngor ac maent wedi eu cynnwys yn adran 4.9 y ddogfen honno.

Dywed Adran 4.9.1.3 y Rheolau Gweithdrefn Contract bod y rheolau'n berthnasol i 'bob contract yr eir i mewn iddo gan neu ar ran y Cyngor a dylai gweithwyr y Cyngor ddilyn y drefn'. Dywed Adran 4.9.1.5 y Rheolau Gweithdrefn Contract bod 'contractau yn cyfeirio at yr holl drefniadau

sy'n cael eu gwneud gan y Cyngor i ddarparu nwyddau, eiddo deallusol, gwaith neu wasanaethau, pa un y telir amdanynt ag arian neu fel arall.' Yn Adran 4.9.1.7 y Rheolau, dywedir bod 'y Rheolau yn ofynion gorfodol.'

Dywedir bod egwyddorion cyffredinol y Rheolau Gweithdrefn Contract yn cynnwys:

- Adran 4.9.2.1.1 – 'anelu am y canlyniadau gorau bosibl i'r Cyngor a'r bobl y mae'n eu gwasanaethu, gyda'r adnoddau sydd ar gael';
- Adran 4.9.2.1.2 - 'sicrhau nad yw'r canlyniad wedi ei ddifwyno oherwydd budd unrhyw unigolyn sy'n rhan o'r ymarfer, neu amheuaeth o hynny'; a
- Adran 4.9.2.1.3 – 'sicrhau cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol.'

Yn 2011/12, roedd gwariant yr Uned Cynnal Adeiladu (UCA) gyda chyflenwyr allanol yn £2.55m yn seiliedig ar y cofodiadau côd cost yn y lejer ar gyfer codau P0001 a P0999.

Casgliadau'r Adolygiad - Daethpwyd i'r casgliad fod gan yr UCA drefniadau yn eu lle mewn perthynas â phwrcasu nwyddau sy'n cynnwys disgowntiau a drefnwyd gyda chyflenwyr nwyddau a threfniadau gydag isgontractwyr yn seiliedig ar gyfraddau penodol fesul awr. Ym marn yr UCA, mae trefniadau o'r fath yn rhoi gwerth am arian i'r Cyngor.

Fodd bynnag, canfu'r adolygiad nad oedd gan yr UCA unrhyw weithdrefnau yn eu lle i sicrhau bod yr ymarfer pwrcasu yr ymgwymerwyd ag ef gan yr UCA yn cydymffurfio gyda Gweithdrefnau Contract y Cyngor a'r Rheolau Gweithdrefn Ariannol. Adlewyrchwyd diffyg gweithdrefnau o'r fath yn y profion Archwilio pryd canfuwyd, yn y samplau o nwyddau a gwasanaethau a oedd werth dros £30k a bwrcaswyd gan yr UCA, nad oedd tystiolaeth o gydymffurfiaeth gyda Rheolau Gweithdrefn Contract o ran tendro a chontractau.

Dylid ymchwilio i'r rheswm am y diffyg cydymffurfiaeth gyda RhGC y Cyngor er mwyn penderfynu a oes unrhyw amgylchiadau eithriadol o ran gofynion pwrcasu'r UCA sy'n golygu bod y RhGC neu'r RhGC cyfredol yn amhriodol neu'n anymarferol o safbwynt darparu dulliau pwrcasu sy'n rhoi gwerth am arian.

Bydd yr Adain Archwilio Mewnol yn cyflwyno adroddiad ar Drefniadau Pwrcasu Corfforaethol sy'n egluro'n rhannol nifer o'r gwendidau a ganfuwyd yn nhrefniadau UCA sydd, yn ôl ein dealltwriaeth ni, yn ddibynnol ar drefniadau corfforaethol. O'r herwydd, dylid darllen yr adroddiad ar y Trefniadau Pwrcasu Corfforaethol ochr yn ochr â'r adroddiad hwn.

SYLWER – Nid oedd yr adolygiad hwn yn cynnwys prawf ynghylch a oedd trefniadau pwrcasu'r UDA yn sicrhau gwerth am arian, dim ond a oeddynt yn cydymffurfio gyda chyfarwyddiadau pwrcasu Rhyngwladol a Chenedlaethol a chyfarwyddiadau'r Cyngor.

Adolygiad ymgynghorol oedd hwn ac nid yw barn archwilio ffurfiol yn berthnasol iddo.

2.2.5 Targedau Carbon ac Effeithlonrwydd Ynni – (Risg Gorfforaethol Cyf YM6) – Cynhaliwyd adolygiad o'r trefniadau mewn perthynas â Thargedau Carbon ac Effeithlonrwydd Ynni fel rhan o'r Cynllun Archwilio Mewnol Cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2012/13. Mae'r Ymrwymiad i Leihau Carbon yn gynllun gorfodol a ddyluniwyd i leihau gollyngiadau CO2 yn y DU a hyrwyddo gwelliannau o ran effeithlonrwydd ynni.

Lansiwyd y cynllun yn Ebrill 2010. Mae sefydliadau'n cymhwyso i fod yn rhan o'r cynllun yn seiliedig ar eu defnydd o drydan. Mae sefydliad yn gymwys i gymryd rhan yn llawn os oes ganddo o leiaf un mesurydd trydan hanner awr (HHM) ac wedi defnyddio dros 6k o roiau megawat (MWh) yn ystod 2008. Gofynnir i'r sawl sy'n aelodau llawn o'r cynllun fonitro eu gollyngiadau CO2 ac i brynu lwfansau a'r dyfynbris cychwynnol oedd £12 fesul tunnell o CO2. O Ebrill 2011, mae sefydliadau sy'n rhan o'r cynllun wedi gorfod prynu lwfansau CO2 yn seiliedig ar ollyniadau'r flwyddyn flaenorol.

Cynhaliwyd yr adolygiad er mwyn canfod pa gamau lliniarol sy'n eu lle i leihau'r risg o beidio cwrdd â'r Targedau Lleihau Carbon ac er mwyn sicrhau bod y camau lliniarol yn eu lle, yn cael eu defnyddio'n gyson ac yn effeithiol o ran lliniaru'r risg a nodwyd.

Canfu'r adolygiad nad yw'r Cyngor mewn gwirionedd yn gymwys i gymryd rhan lawn yn y Cynllun Ymrwymiad i Leihau Carbon ac o'r herwydd, ellir tynnu'r risg oddi ar y Gofrestr o Risgiau Corfforaethol.

Prif gasgliadau adolygiad oedd:

Dyluniad y fframwaith rheoli

- Canfu'r adolygiad bod y mesurau rheoli yn y maes hwn wedi eu dylunio'n addas i ganiatáu ar gyfer cofnodi a monitro gollyngiadau CO2 yn y Cyngor ac i benderfynu ar sefyllfa'r Cyngor o ran ymuno gyda'r Cynllun Ymrwymiad Carbon.

Defnyddio'r fframwaith rheoli a chydymffurfio ag ef

- Canfuwyd mân broblemau yn unig o ran y broses barhaus o fwydo biliau papur i mewn i'r system DYNAMAT er mwyn cael y fantais fwyaf o'r system ac er mwyn cynhyrchu adroddiadau.

Arweiniodd yr adolygiad at un argymhelliad categori isel a barn archwilio gyffredinol GWYRDD.

Archwiliadau Ysgolion – Nod yr adolygiadau o ysgolion yw rhoi sicrwydd ar weithrediad, effeithlonrwydd a digonolrwydd y rheoliadau mewnol allweddol mewn perthynas â systemau incwm a gwariant, rheolaeth ariannol a chyllidebol a threfniadau llywodraethu o fewn yr ysgol. Cwblhawyd yr adolygiadau ysgolion isod i lefel adroddiadau terfynol yn ystod y cyfnod y sonnir amdano yn yr adroddiad hwn.

2.2.6 Argymhellion Dilyn-i-fyny mewn perthynas ag Ysgolion – Fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2012/13, rydym wedi cynnal adolygiad i ymchwilio i'r cynnydd a wnaed gan ysgolion Cyngor Sir Ynys Môn i weithredu'r argymhellion archwilio mewnol a wnaed eisoes. Roedd yr argymhellion a ystyriwyd fel rhan o'r adolygiadau dilyn-i-fyny yn codi o adroddiadau a oedd yn ymwneud â'r ysgolion isod:

- Ysgol Moelfre
- Ysgol Rhosneigr
- Ysgol Goronwy Owen
- Ysgol Bryngwran

- Ysgol Biwmares
- Ysgol Llanfairpwll; ac
- Ysgol Uwchradd Bodedern.

O'r 37 argymhelliad a ystyriwyd yn yr adolygiad hwn, roedd 8 yn y categori 'Canolig' a 29 yn rhai categori 'Isel'. Nid oedd unrhyw argymhellion 'Uchel' yn yr adolygiad hwn.

Ymwelodd yr Archwiliwr â'r ysgolion i gyd a chyfweld y Prifathrawon a oedd yn gyfrifol am weithredu'r argymhellion er mwyn sefydlu statws y camau gweithredu y cytunwyd arnynt. Lle yr oedd hynny'n briodol, cwblhawyd y profion archwilio er mwyn asesu i ba lefel yr oeddid yn cydymffurfio gyda'r statws hwn a'r rheoliadau a oedd yn eu lle.

Adroddiad ymgynghorol yw hwn i'r rheolwyr Addysg ar y cynnydd a wnaed gan yr ysgolion o ran gweithredu argymhellion Archwilio Mewnol. Anfonwyd cynlluniau gweithredu i'r ysgolion unigol yn amlinellu'r argymhellion sy'n parhau i fod angen sylw a gofynnwyd iddynt ddarparu diweddariadau i'r Adain Archwilio Mewnol ar gyfer eu diweddar ar 4Action.

Casgliadau o'r adolygiad - Gan gymryd i ystyriaeth y materion a nodwyd yn yr adroddiad, 'ychydig o gynnydd' a wnaed yn ein barn ni gan reolwyr i weithredu'r camau y cytunwyd arnynt i fynd i'r afael â'r argymhellion archwilio mewnol.

Rydym ar ddeall fod gan y Gwasanaeth Addysg drefniadau yn eu lle i ddilyn i fyny argymhellion Archwilio Mewnol. Fodd bynnag, canfu'r adolygiad mai cynnydd anfodddhaol a wnaed gan yr ysgolion a oedd yn rhan o'r adolygiad mewn perthynas â gweithredu argymhellion.

Dylid atgoffa Prifathrawon o'r angen i ymateb yn brydlon i adroddiadau rheoleiddiol gan gynnwys adroddiadau gan Archwilio Mewnol er mwyn sicrhau fod y gwendidau mewn rheoliadau mewnol yn cael sylw a bod risgiau a nodwyd yn cael eu lliniaru'n briodol.

Rydym wedi dwyn sylw eto at yr argymhellion hynny sydd heb eu gweithredu hyd yma. Yn ychwanegol at hyn, rydym wedi gwneud argymhellion newydd lle mae hynny'n briodol, manylir ar y rhain yn y rhan o'r adroddiad sy'n ymwneud â'r canfyddiadau.

Adolygiad Dilyn-i-fyny oedd hwn a arweiniodd at y farn gyffredinol mai 'ychydig o gynnydd' a wnaed o ran gweithredu'r argymhellion hyn sy'n ymwneud ag ysgolion.

2.2.7 Ysgol Rhosybol – Ysgol gynradd wledig yw Ysgol Rhosybol gydag oddeutu 55 o ddisgyblion. Penodwyd Pennaeth newydd i'r ysgol ym mis Ionawr 2011. Roedd prif ganfyddiadau'r adolygiad yn ymwneud â'r gwendidau isod a nodwyd o ran rheolaeth fewnol:

- Roedd polisiâu yn eu lle i gefnogi'r fframwaith llywodraethu corfforaethol. Canfuwyd fodd bynnag nad oedd cofnodion cyfarfodydd y Bwrdd Llywodraethwyr yn ddigon cyflawn a manwl i sicrhau tryloywder a chydymffurfiaeth gyda Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005.
- Yn ystod y profion a gynhaliwyd yn yr ysgol, canfuwyd rhai gwendidau o ran y gweithdrefnau mewn perthynas ag archebu nwyddau, gwaith a gwasanaethau; nid oedd yr archebion yn cael eu cwblhau cyn prynu fel mater o drefn.

- Ymddangosai fod cofnodiadau cyflawn a chywir yn cael eu cadw o ran gosod eiddo'r ysgol a bod y gweithdrefnau cywir yn cael eu dilyn wrth osod yr eiddo; nodwyd rhai achlysuron fodd bynnag lle nad oedd y ffurflen cytundeb gosod wedi cael ei llenwi ar gyfer yr achlysur ac achosion eraill lle nad oedd y sawl a oedd yn llogi'r eiddo wedi llofnodi'r ffurflen.

Arweiniodd yr adolygiad at farn archwilio gyffredinol GWYRDD/AMBR.

2.3 Crynodeb o Ganlyniadau'r Adroddiadau a Gyhoeddwyd hyd yma – Ers 1 Ebrill 2012, rydym wedi cyhoeddi 2 o adroddiadau terfynol o Gynllun Gweithredu Archwilio mewnol 2011-12; 17 o gynllun 2012-13 ac 11 o adroddiadau cyfeirio. Hyd yma, mae cyfanswm o 30 o adroddiadau Terfynol wedi cael eu cyhoeddi yn 2012/13.

Mae crynodeb o'r graddfeydd a roddwyd ar gyfer yr adroddiadau terfynol a gyhoeddwyd i'w weld yn y tabl isod. Mae crynodeb o'r graddfeydd fel a ganlyn:

Barn / Graddfa CAG	Beth yw ystyr y raddfa newydd	Ers y Pwyllgor Archwilio Diwethaf	Ebrill 2010 hyd at Ebrill 2011
Gwyrdd (Graddfa A&B)	Ar ôl ystyried y materion a nodwyd, gall yr Awdurdod gymryd sicrwydd sylweddol bod y rheolaethau y mae'r Cyngor yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas ac yn cael eu defnyddio'n gyson ac effeithiol.	1	3
Gwyrdd Ambr (Graddfa C)	Ar ôl ystyried y materion a nodwyd, gall yr Awdurdod gymryd sicrwydd rhesymol bod y rheolaethau y mae'r Cyngor yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas ac yn cael eu defnyddio'n gyson ac effeithiol. Fodd bynnag, rydym wedi canfod rhai pethau fydd, oni chânt sylw, yn ychwanegu at y tebygrwydd y bydd y risg yn troi'n ddigwyddiad.	2	5
Coch Ambr (Graddfa D)	Ar ôl ystyried y materion a nodwyd, gall yr Awdurdod gymryd rhywfaint o sicrwydd bod y rheolaethau y mae'r Cyngor yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas, yn cael eu defnyddio'n gyson ac effeithiol. Angen cymryd camau i reoli'r risg.	1 (bron dim cynnydd)	2
Coch (Graddfa E)	Ar ôl ystyried y materion a nodwyd, ni all yr Awdurdod gymryd sicrwydd bod y rheolaethau y mae'r Cyngor yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas nac yn cael eu defnyddio'n gyson ac effeithiol. Rhaid cymryd camau i reoli'r risg.	2	3
Cynghorol / Ymchwiliad	Arolwg cynghorol wedi'i gynllunio i bwrpas rhoddi cyngor ymarfer da – Dim barn ffurfiol.	4	17
Cyfanswm		10	30

3. PERFFORMIAD YN ERBYN TARGEDAU AM Y CYFNOD 01/04/12 – 16/11/12

3.1 Mae'r tabl isod yn dangos perfformiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn erbyn targedau y cytunwyd arnynt ac a nodwyd yng Nghynllun Datblygu Busnes y Gwasanaeth ar gyfer 2012/13. Adroddir ar gynnydd yn erbyn y targedau hyn hefyd i'r cyfarfodydd perfformio chwarterol ar gyfer cyllid.

Mesur Perfformiad	Targed 2011/12	Gwirioneddol wedi ei addasu ar gyfer y cyfnod	Statws Targed	Cyfeiriad y Daith ers y cyfnod blaenorol
% o'r cynllun archwilio 2011/12 a gwblhawyd yn y flwyddyn hyd at adroddiad drafft (63 o adolygiadau yn y cynllun – 1 adroddiad drafft yn y cyfnod a 17 adroddiad terfynol – ac eithrio ymchwiliadau).	90%	46%		
Lefelau boddhad cyffredinol y cwsmer yn seiliedig ar holiaduron.	90%	100%		
% o'r holl argymhellion archwilio mewnol Uchel a Chanolig a weithredwyd o 01/04/10	80%	67%		
Nifer yr adolygiadau cynlluniedig o Feysydd Risg Corfforaethol a nodwyd.	8	3		
Cynnal dwy sesiwn hyfforddi ar gyfer y Pwyllgor Archwilio yn y cyfnod	2	2		

3.2 Mae canran y Cynllun Archwilio a gwblhawyd, sef 46% yn is na'r targed o 90%. Mae hyn i'w briodoli'n bennaf i'r 11 cyfeiriad sydd wedi cael eu cwblhau a'u hadrodd arnynt yn ystod y cyfnod – mae hyn wedi tynnu adnoddau o'r gwaith Archwilio Mewnol rhaglunedig. Mae ymchwiliad sy'n mynd rhagddo wedi cymryd llawer o amser yr Archwiliwr Amser Llawn Cyfatebol yn ystod saith mis cyntaf y flwyddyn hon. Mae'r ymchwiliad bellach wedi cael ei gyfeirio at yr Heddlu.

Yn ystod y cyfnod hwn hefyd cymerwyd gwyliau blynyddol ar lefel anghymesur yn ystod misoedd yr haf.

3.3 Mae'r ganran o argymhellion yn y categori Uchel a Chanolig a weithredwyd, sef 67%, yn is na'r targed. Bydd Archwilio Mewnol yn parhau i anfon nodiadau atgoffa i ddiweddarau er mwyn sicrhau bod yr holl gamau gweithredu ar argymhellion yn cael eu cofnodi ar y system.

4. CYFEIRIADAU

4.1 Yn ystod y flwyddyn, mae'r Adain Archwilio Mewnol yn gorfod gwneud gwaith ar faterion sy'n dod i'r fei yn ystod gwaith archwilio rhaglunedig neu oherwydd materion a ddygir i sylw'r Adain gan Adrannau eraill a gwaith hefyd y mae adrannau eraill yn gofyn i'r Adain Archwilio Mewnol ei wneud. Hefyd, mae'n bosib y bydd yr Archwiliwr Allanol yn gofyn iddynt am wybodaeth neu am gymorth i ddarparu gwybodaeth. Yn sgil rhai o'r ymchwiliadau hyn, cyhoeddir adroddiadau archwilio ffurfiol ond weithiau ni chyhoeddir adroddiad o'r fath (e.e. pan fo'r haerid yn anghywir ac o'r herwydd does dim byd i'w adrodd yn ôl, neu pan nad yw swm a sylwedd y gwaith yn ddigon i gyfiawnhau adroddiad archwilio llawn neu pan fo'r mater wedi cael sylw mewn adroddiad gan yr Archwiliwr Allanol).

- 4.2** Mae 11 o adroddiadau mewn perthynas â chyfeiriadau wedi cael eu cyhoeddi hyd yma yn 2012/13. Adroddwyd ar dri o'r rhain yn y cyfnod y sonnir amdano yn yr adroddiad hwn (Adroddiadau Cyfeirio 9, 10 ac 11).
- 4.3** Roedd Adroddiad 09 yn ymwneud ag achos o fancio incwm yn hwyr gan arwain at ymddiswyddiad yr aelod o staff dan sylw. Cyflwynwyd adroddiad terfynol ar gyfer penderfyniad ynghylch camau pellach ei gyflwyno i'r Swyddog Adran 151 Dros Dro ac i'r Swyddog Monitro.
- 4.4 Roedd Adroddiad 10 yn ymwneud â chyfeiriad ynghylch tendro am wasanaeth Tacsî a rhyddhawyd adroddiad yn dweud y daethpwyd i'r casgliad nad oedd unrhyw dystiolaeth o afreoleidd-dra ar y llwybrau yr oedd wnelo'r cyfeiriad â hwy.
- 4.5 Roedd Adroddiad 11 yn ymwneud â chasglu dyledion mewn perthynas â llogi cyfleusterau yn un o Ganolfannau Hamdden y Cyngor.

5. TRACIO ARGYMHELLION

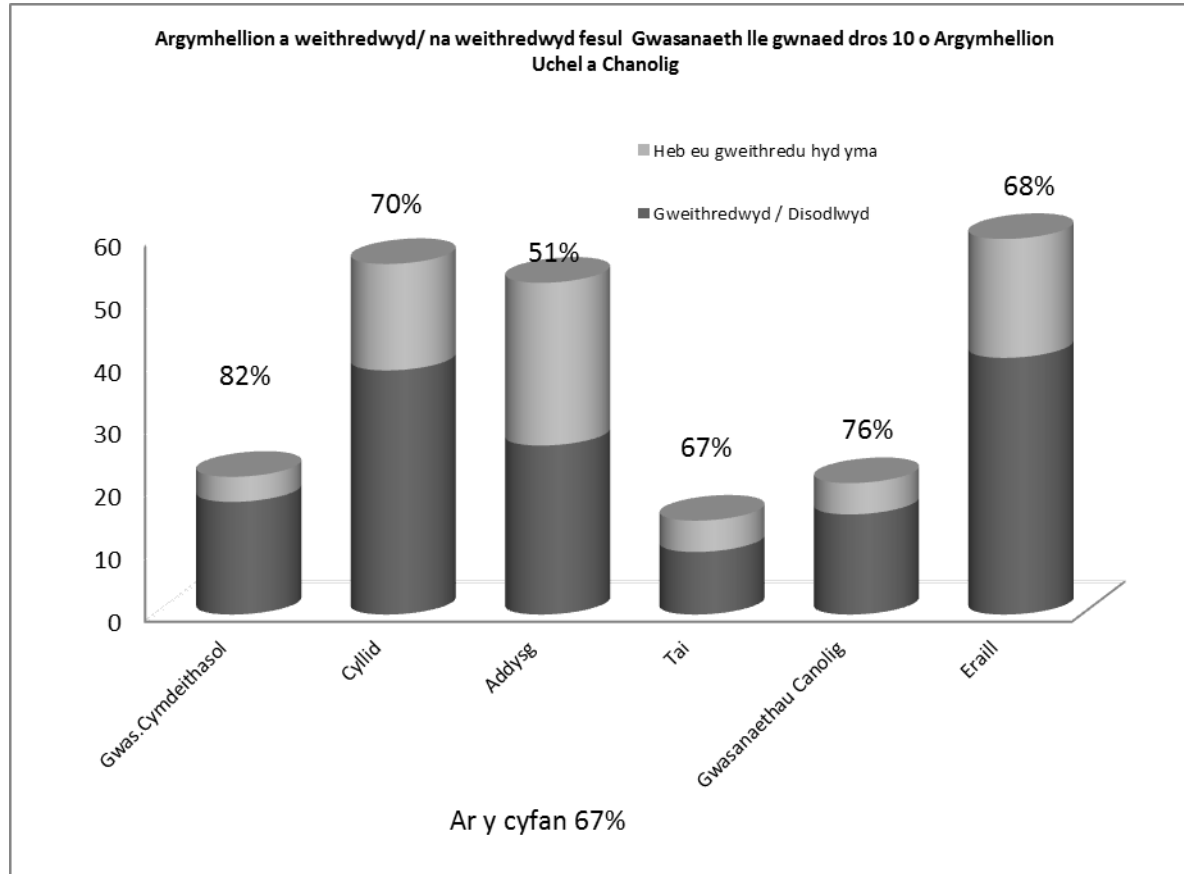
- 5.1** Ar gyfer adrodd i'r Pwyllgor hwn, dim ond argymhellion wnaed ers 01-04-10 sydd wedi eu cynnwys yn y dadansoddiad tracio argymhellion.
- 5.2** Mae perfformiad gweithredu argymhellion yn y cyfnod yn is na'r targed gyda 67% o argymhellion Uchel a Chanolig wedi eu cofnodi fel rhai y gweithredwyd arnynt. Mae graff yn dangos manylion yr argymhellion y gweithredwyd arnynt fesul Gwasanaeth ynghlwm yn Atodiad A.

RHEOLWR ARCHWILIO 12 Rhagfyr 2012

Tabl Tracio Argymhellion - yr Holl Argymhellion sydd wedi cael eu creu ers 01-04-2010

ATODIAD A

Tabl Cynnydd: % Argymhellion a weithredwyd / na weithredwyd fesul Gwasanaeth lle gwnaed mwy na 10 o Argymhellion.

Yn ein barn ni felly, yn seiliedig ar y data hunanasesu yn y Tablau Cynnydd uchod, mae'r Cyngor wedi gwneud 'cynnydd rhesymol' yn ystod y cyfnod o ran gweithredu'r argymhellion Archwilio Mewnol a oedd yn y categorïau Uchel a Chanolig. Mae hyn yn seiliedig ar y ganran o argymhellion (ac eithrio'r rheiny sydd heb gyrraedd eto'r dyddiad gweithredu y cytunwyd arno) y mae eu statws hunanasesu yn 'gweithredwyd' neu 'disodlwyd', sef 67% o'r holl argymhellion o'r fath ar ddiwedd y cyfnod.

Adroddiadau Sicrwydd Coch**Diogelwch Data – Adroddiad Cyf: 1787.12/13****1 CRYNODEB GWEITHREDOL****1.1 CYFLWYNIAD**

Cynhaliwyd archwiliad o Ddiogelwch Data fel rhan o'r cynllun cyfnodol archwilio mewnol cymeradwy ar gyfer 2012/13. Diogelwch data yw'r arfer o gadw data'n ddiogel rhag llygredd a mynediad heb awdurdod. Y ffocws tu ôl i ddiogelwch data yw sicrhau preifatrwydd tra'r un pryd yn diogelu data personol neu gorfforaethol.

Un o nodau allweddol llywodraethu electronig yw cael cwsmeriaid i ddarparu manylion personol, o bosibl trwy gyfrwng y we, er mwyn datgloi set o wasanaethau sydd ar gael gan gyfres o ddarparwyr gwahanol. Dyma'r hyn y mae cynghorau ac asiantaethau eraill y llywodraeth yn ymdrechu i'w gyflawni. Fodd bynnag, er mwyn i hyn ddigwydd mae angen i gwsmeriaid fod â hyder bod eu data yn cael ei gasglu, ei storio, ei gyrchu, ei ddefnyddio a'i waredu'n ddiogel. Mae hyn angen defnydd a chyfnewid gwybodaeth effeithiol o fewn cynghorau a rhwng cynghorau a gwasanaethau eraill fel lechyd ac Addysg. Felly, mae'n hanfodol bod y cyhoedd yn hyderus bod unrhyw ddata a ddarperir yn cael ei drin gyda chyfrinachedd priodol a'i ddiogelu rhag unrhyw risg o gamddefnydd.

Mae colled o ddata personol yr adroddwyd arnynt yn ddiweddar, fel hwnnw gan Gyllid a Thollau EM, yn ei gwneud yn ofynnol i'r holl gyrff cyhoeddus weithredu er mwyn hybu ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn y ffordd y mae gwybodaeth bersonol yn cael ei thrin a'i chadw'n ddiogel.

Mae Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol a gynhyrchwyd gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol, SOCitm a SOLACE wedi eu cynllunio fel ymateb i'r angen i sicrhau hyder cwsmeriaid. Mae'r Canllawiau yn nodi'r camau sylfaenol y dylai pob cyngor eu cymryd i liniaru'r risg hollbresennol bod gwybodaeth bersonol yn cael ei cholli neu fod systemau diogelu data yn methu. Maent felly yn darparu cymorth hanfodol i brif weithredwyr, uwch reolwyr ac aelodau etholedig wrth gyflawni eu cyfrifoldebau ac atebolrwydd ar gyfer ymdrin yn ddiogel ac yn effeithiol â gwybodaeth bersonol.

Yn ei gyflwyniad i'r Canllawiau ym mis Tachwedd 2008, dywedodd y Comisiynydd Gwybodaeth, Richard Thomas:

'Rwy'n credu os yw cynghorau'n gweithredu'r camau a nodir yn y canllawiau yn effeithiol, byddant yn lleihau'n sylweddol y risg o ddigwyddiadau a phroblemau, ac wrth wneud hynny, yn helpu adeiladu ymddiriedaeth y cyhoedd, sy'n angenrheidiol wrth ymdrin â gwybodaeth bersonol, y mae digwyddiadau diweddar a dderbyniodd lawer o gyhoeddusrwydd yn sicr o fod wedi ei herydu.'

Mae'r archwiliad hwn wedi adolygu cydymffurfiad Cyngor Sir Ynys Môn gydag elfennau allweddol dethol o'r Canllawiau ac wedi canfod diffyg cydymffurfiad mewn nifer o'r meysydd allweddol hyn. Mae rhai o'r gwendidau hyn eisoes wedi cael eu hadrodd ymlaen gan Swyddfa Archwilio Cymru yn ei 'Adroddiad Adborth o Adolygiad Rheoli Gwybodaeth' a gyhoeddwyd ym Mawrth 2012 ac adroddiad 'A oes gan y Cyngor drefniadau addas ar gyfer llywodraethu ei wybodaeth yn effeithiol?' Archwilwyr Allanol y Cyngor a gyhoeddwyd ym Mai 2011.

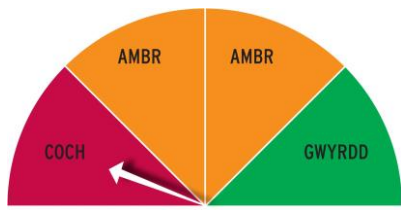
Yn dilyn cyhoeddi adroddiadau Archwilio Mewnol ar Ddiogelwch Data, Rheoli Cofnodion a Pharhad Busnes, bwriedir cynhyrchu cynllun gweithredu cyfunol sy'n cynnwys yr holl argymhellion cysylltiedig, gan gynnwys rhai Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Allanol.

Mae'r diffyg cydymffuriad ag arferion Diogelwch Data allweddol ymysg staff ac aelodau yn cael ei ystyried yn risg sylweddol i enw da'r Cyngor a gallai arwain at ddirwyon mawr drwy ddatgeliadau o ddata heb awdurdod.

Roedd yr amcanion a'r prif risgiau a ystyriwyd fel rhan o'r archwiliad hwn fel a ganlyn:

Amcan:	Mae gan y Cyngor bolisiau a gweithdrefnau ar waith i sicrhau cywirdeb a diogelwch y data electronig a ffisegol sy'n cael ei ddal.
Risg:	Mae'r Cyngor yn methu â chynnal diogelwch a/neu gywirdeb yn ei ddata electronig a ffisegol sy'n arwain at fynediad heb awdurdod / colli data a/neu ddiffyg cydymffurfio â deddfwriaeth Diogelu Data
Amcan:	Mae'r Cyngor yn cydymffurfio â gofynion Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol.
Risg:	Mae'r Cyngor yn methu â chydymffurfio â deddfwriaeth drwy fethiant i ddarparu digon o gyfrifoldeb ac atebolrwydd ar gyfer trin gwybodaeth bersonol yn ddiogel ac yn effeithiol.

1.2 CASGLIAD

Gan ystyried y materion a nodwyd, ni all y Cyngor fod yn sicr fod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas, eu defnyddio'n gyson nac yn effeithiol.

Mae angen gweithredu i sicrhau fod y risg hon yn cael ei rheoli.

Mae'r casgliadau uchod sy'n bwydo i mewn i'r lefel sicrwydd cyffredinol yn seiliedig ar y dystiolaeth a gafwyd yn ystod yr adolygiad. Mae canfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn fel a ganlyn:

Dyluniad y fframwaith rheoli

- Nid yw'r Cyngor wedi enwebu Uwch Swyddog Perchennog Risg Gwybodaeth a Pherchnogion Asedau Gwybodaeth fel sy'n ofynnol gan y Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol. Felly nid yw atebolrwydd cyffredinol am reoli a diogelwch gwybodaeth y Cyngor wedi ei ddyrannu. Mae'r Canllawiau yn nodi: *'y dylai fod llinellau clir o atebolrwydd ar draws y sefydliad ynghyd â rhaglen codi ymwybyddiaeth staff, gan ddechrau yn y cyfnod sefydlu, ond yn cael ei diweddarau'n barhaus, sy'n nodi'n glir y disgwyliadau o staff.'*
- Nid yw'r Cyngor wedi cynhyrchu Polisi Rheoli Gwybodaeth sy'n nodi ymrwymiad y Cyngor i reoli gwybodaeth mewn modd proffesiynol, er mwyn sicrhau bod sylfaen gwybodaeth y Cyngor yn cael ei defnyddio yn llawn ac yn effeithlon, tra'i bod ar yr un pryd gyda'r atebolrwydd a'r sicrwydd angenrheidiol. Felly nid yw staff, Aelodau, na'r cyhoedd yn gwybod sut y mae'r Cyngor yn rheoli ei wybodaeth.
- Nid yw'r Cyngor wedi cynhyrchu Siarter Gwybodaeth fel sy'n ofynnol gan y Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol yn nodi sut mae'r Cyngor yn trin gwybodaeth a sut y gall aelodau o'r cyhoedd ymdrin ag unrhyw bryderon sydd ganddynt.
- Canfuwyd fod y rheolaethau dros ganiatáu a dileu mynediad rhesymegol i rwydwaith y Cyngor i ddechreuwr ac ymadawyr yn wan mewn perthynas â chyfathrebu gwybodaeth gweithiwr newydd ac ymadawyr rhwng y Gwasanaethau a TGCh. Canfu profion fod rhai ymadawyr yn parhau i fod â mynediad gweithredol i'r rwydwaith ar ôl y dyddiad yr oedd y gweithwyr wedi gadael cyflogaeth yr awdurdod.

- Nid oes gweithdrefn yn ei lle ar gyfer adolygu rhaglenni'r Cyngor sy'n casglu a storio gwybodaeth bersonol, sensitif a chyfrinachol er mwyn sicrhau bod diogelwch dros y systemau hynny yn cwrdd â gofynion Polisi Diogelwch TGCh y Cyngor a Safonau Diogelwch Gwybodaeth (BS ISO/IEC 27002:2005).
- Nid oes unrhyw weithdrefnau yn eu lle i nodi pa ddata sy'n cael ei brosesu a'i gadw gan y Cyngor. Nid yw safonau dosbarthiad data wedi'u diffinio i nodi sut y dylai data cyfrinachol sensitif, personol a busnes gael ei drin a'i drosglwyddo.
- Nid yw'r Cyngor wedi ymgymryd ag ymarfer mapio data i nodi a rheoli'r meysydd risg allweddol pan fo gwybodaeth yn cael ei throsglwyddo rhwng y Cyngor ei hun a sefydliadau eraill.
- Nid yw'r Cyngor wedi gweithredu polisi desg glir i sicrhau nad yw staff yn gadael dogfennau a/neu ffeiliau sy'n cynnwys gwybodaeth bersonol, sensitif neu gyfrinachol ar eu desgiau heb oruchwyliaeth. Mae risg cynyddol o fynediad heb awdurdod i ddata lle mae staff glanhau yn cael mynediad i swyddfeydd ar ôl oriau gwaith arferol staff.
- Nid yw'r Cyngor wedi darparu sesiynau codi ymwybyddiaeth o ddiogelwch data neu sesiynau hyfforddi i staff. Mae Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol (CTDLIL) yn ei gwneud yn ofynnol bod cyngorau: *'yn sicrhau bod codi ymwybyddiaeth a hyfforddiant yn cael eu cynnal ar y lefel briodol ac yn monitro dealltwriaeth a gallu o bryd i'w gilydd; dylai diweddariadau rheolaidd gael eu trefnu ar gyfer yr holl weithwyr.'*
- Nid oes gan y Cyngor weithdrefnau ysgrifenedig ffurfiol ar gyfer adrodd am ddigwyddiadau data a materion eraill sy'n ymwneud â diogelwch gwybodaeth neu ddata. Mae hyn yn cynyddu'r risg bod digwyddiadau yn mynd heb eu hadrodd i'r staff perthnasol ac felly nad oes camau'n cael eu cymryd i sicrhau nad yw'r un peth yn digwydd eto.
- Nid oes gan y Cyngor weithdrefnau ysgrifenedig ffurfiol ar gyfer adfer digwyddiadau risg gwybodaeth, gan gynnwys cyfryngau'r Cyngor, ac ymateb cyfreithiol a chyfrifoldebau staff sy'n delio â digwyddiadau o'r fath, gan gynnwys y cyfrifoldeb ynghylch adrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth fel y bo'n briodol.
- Nid yw'r trefniadau ar gyfer casglu a chael gwared â gwastraff cyfrinachol wedi eu ffurfioli. Nid oes cytundeb ffurfiol gyda'r contractwr presennol i gasglu a chael gwared â gwastraff cyfrinachol neu unrhyw ofynion ynghylch prawf fod gwastraff o'r fath wedi ei waredu. Canlyniad y gweithdrefnau cyfredol anffurfiol hyn yw bod sachau gwastraff cyfrinachol yn cael eu storio'n annïogel mewn swyddfeydd a choridorau cyn eu casglu.
- Nid oes unrhyw bolisiau yn eu lle ar gyfer adolygu'r gweithdrefnau diogelwch data.
- Nid oes rhestr ganolog/ cofrestr asedau o offer TGCh, ac felly nid oes gwiriad rheolaidd y gellir rhoi cyfrif am offer TGCh sy'n cynnwys data personol, sensitif neu gyfrinachol.

Y defnydd a chydymffurfiaeth â'r fframwaith rheoli

- Nid yw'r trefniadau presennol ar gyfer storio cofnodion modern y Cyngor yn ddigon diogel, ac nid ydynt yn caniatáu ar gyfer adfer ffeiliau a/neu ddogfennau'n gyfleus pan fo angen. Mae Archwilio Mewnol yn cynnal adolygiad ac adroddiad ar wahân ynglŷn â rheoli Cofnodion Modern y Cyngor.
- Mae'r Cyngor wedi cyhoeddi dau bolisi cadw dogfennau ar wahân ar ei fewnwyd, un gan Zurich ac un gan Gymdeithas Rheoli Cofnodion Prydain. Nid yw'r Cyngor wedi penderfynu p'un y dylid ei fabwysiadu gan staff y Cyngor. Mae angen dull corfforaethol o ymdrin â chadw dogfennau os yw'r cyfleuster newydd i storio Cofnodion Modern i gael ei ddefnyddio'n effeithiol.
- Yn ymarferol, gwelwyd bod dogfennau a ffeiliau yn cael eu storio y tu hwnt i'w cyfnodau cadw gofynnol. Mae diffyg gweithdrefnau o fewn rhai gwasanaethau i nodi dogfennau nad ydynt bellach angen eu storio ac i drefnu eu bod yn cael eu gwaredu'n ddiogel. Mae hyn yn rhoi pwysau ychwanegol diangen ar gyfleusterau storio sydd eisoes yn gyfyngedig.
- Pan fo'r wybodaeth berthnasol o natur bersonol neu sensitif ac nad oes ei hangen mwyach at y diben y cafodd ei chasglu, mae parhau i'w storio yn torri'r Ddeddf Diogelu Data (Egwyddor 5), sy'n datgan 'Ni chaiff data personol a broseswyd i unrhyw ddiben neu

ddibenion ei gadw am gyfnod hirach nag sy'n angenrheidiol at y diben hwnnw neu'r dibenion hynny.'

- Canfuwyd nad oedd paramedrau diogelwch wedi eu defnyddio i'r Safonau Diogelwch Gwybodaeth priodol (BS ISO / IEC 27002:2005) neu Bolisi Diogelwch TGCh y Cyngor mewn perthynas â dwy system yn y Cyngor yn ystod yr adolygiad. Y systemau hyn oedd y system Torex ar gyfer Canolfannau Hamdden a'r system CALM i'w defnyddio ar gyfer cofnodi storio Cofnodion Modern.
- Mae adeilad Prif Swyddfa'r Cyngor ar agor am 24 awr y dydd, saith niwrnod yr wythnos ar gyfer staff gyda chardiau allwedd mynediad. Pan brofwyd staff a oedd wedi gadael yn erbyn eu statws cerdyn allwedd ar y system HFX / Win Time gwelwyd nad oedd rhai cardiau wedi eu dileu, felly, gallai rhai staff ddal i gael mynediad i Brif Swyddfa'r Cyngor. Mae'r fath wendidau mewn rheolaethau yn cynyddu'r risg o fynediad heb awdurdod i wybodaeth bersonol, sensitif neu gyfrinachol. Mae'r CTDLIL yn ei gwneud yn ofynnol: *'y dylai pob cyngor sicrhau diogelwch ei wybodaeth drwy ddiogelwch ffisegol ei adeiladau, eiddo a systemau.'*
- Dangosodd prawf ar sampl o staff a oedd wedi gadael yn erbyn eu statws mynediad i'r rhwydwaith fod eu statws mynediad yn dal i fod yn weithredol mewn pump o bob chwe ymadawr a brofwyd. Mae hyn yn cynyddu'r risg o fynediad heb awdurdod i wybodaeth a data a gedwir.

1.3 CWMPAS YR ADOLYGIAD

I werthuso pa mor ddigonol yw'r rheolaeth o risg o fewn y system ac i ba raddau y mae rheolaethau wedi'u defnyddio, gyda'r bwriad o roi barn. Mae gweithgareddau rheoli yn cael eu rhoi yn eu lle i sicrhau bod y risgiau i gyflawni amcanion y sefydliad yn cael eu rheoli'n effeithiol. Wrth gynllunio'r archwiliad, dyma'r cyfyngiadau y cytunwyd arnynt:

Cyfyngiadau i gwmpas yr archwiliad:

- Bydd yr adolygiad ar ffurf adolygiad pen desg lefel uchel o drefniadau Diogelwch Data'r Cyngor ar gyfer data electronig a ffisegol.
- Bydd yr adolygiad yn cynnwys asesiad o gydymffurfriad y Cyngor gyda detholiad o ofynion allweddol Canllawiau Trin Data Llywodraeth Leol SOCITM.
- Nid yw'r gwaith yn rhoi unrhyw warrant yn erbyn gwallau perthnasol, colled neu dwyll nac yn rhoi sicrwydd llwyr nad oes gwall perthnasol, colled neu dwyll yn bodoli.

Y dull a ddefnyddiwyd ar gyfer yr archwiliad hwn oedd Archwilio Seiliedig ar Risg.

Adroddiadau Sicrwydd Coch

Rheoli Cofnodion Modern – Adroddiad Cyf: 1808.12/13

1 CRYNODEB GWEITHREDOL

1.1 CYFLWYNIAD

Cynhaliwyd archwiliad o Reoli Cofnodion Modern fel rhan o'r cynllun cyfnodol archwilio mewnol cymeradwy ar gyfer 2012/13. Roedd yr adolygiad yn seiliedig yn rhannol ar gydymffurfiaid Cyngor Sir Ynys Môn â'r arferion rheoli cofnodion a argymhellir, a safonau'r Sefydliad Rhyngwladol Safoni (ISO 15489-1:2001). Dylid pwysleisio bod yr adolygiad yn ymwneud â dull ac arferion y Cyngor mewn perthynas â Rheoli Cofnodion Modern ac nid yw'n adolygiad o gyfleuster newydd Archifau Ynys Môn fel y cyfryw; er bod yr adolygiad yn cynnwys y trefniadau hyn er mwyn cyflawnder.

Rheoli Cofnodion yw'r arfer o ddefnyddio mesurau rheoli systematig gyda'r wybodaeth gofnodedig sydd ei hangen i weithredu busnes yn ystod camau amrywiol o'i gylch bywyd: o amser ei chreu neu ei derbyn, trwy ei phrosesu dosbarthu, cynnal a chadw a defnyddio, i gael gwared â hi yn y pen draw. Pwrpas rheoli cofnodion yw hyrwyddo effeithlonrwydd o ran cadw cofnodion, er mwyn sicrhau bod cofnodion diwerth yn cael eu dinistrio'n briodol a systematig tra bo gwybodaeth werthfawr/ ddefnyddiol yn cael ei diogelu a'i chynnal mewn modd sy'n hwyluso mynediad iddi a defnydd ohoni.

Yn aml gwelir Rheoli Cofnodion fel tasg weinyddol ddiangen neu un sydd â blaenoriaeth isel iddi, y gellir ei pherfformio ar y lefelau isaf; fodd bynnag, gyda'r rheoliadau cydymffurfio newydd, a'r pwyslais ar breifatrwydd a diogelu data, mae rheoli cofnodion wedi dod yn gonsyrn pwysig mewn sefydliadau, gyda mwy o ffocws ar weithredu atodlenni cadw cofnodion a dinistrio priodol.

Dim ond ar reoli cofnodion papur mae'r adolygiad hwn yn canolbwyntio, ac nid yw'n cynnwys adolygiad o'r trefniadau sydd yn eu lle ar gyfer rheoli cofnodion electronig.

Canfu'r archwiliad fod y Cyngor wedi gwneud cryn dipyn o fuddsoddiad yn y cyfleuster Archifau Ynys Môn sy'n addas at ddiben storio cofnodion; mae'r cyfleuster hefyd wedi cael ei werthuso fel yr ateb i ddarparu gwasanaeth storfa ar gyfer holl gofnodion modern lled-gyfredol y Cyngor. Mae'r cyfleuster eisoes wedi dechrau derbyn cofnodion gan y Gwasanaethau ac mae'n canolbwyntio ei ymdrechion ar drosglwyddo'r cofnodion hynny sydd ar hyn o bryd â'r risg uchaf oherwydd eu trefniadau storio presennol. O fis Medi 2011 hyd at adeg yr adolygiad (Medi 2012) mae'r gwaith rhwng y Gwasanaethau ac Archifau Ynys Môn wedi arwain at drosglwyddo 500 o flychau o gofnodion modern i'r cyfleuster o'r gwasanaethau canlynol: Gwasanaethau Oedolion; Adnoddau Dynol, Addysg a'r Uned Datblygu Economaidd. Mae'r broses hon wedi dangos bod y trefniadau i ddarparu safle ar gyfer adneuo cofnodion diogel yn effeithiol ac yn briodol. Y bwriad nawr yw ehangu'r gwasanaeth i holl gofnodion modern lled-gyfredol y Cyngor, ac ystyrir bod hyn yn gynydd sylweddol o ble roedd y Cyngor dim ond dwy flynedd yn ôl.

Ar hyn o bryd prif wasanaeth y cyfleuster yw darparu lle ar gyfer cofnodion archif. Mae cymeradwyaeth yr Archif Genedlaethol a ddyfarnwyd i Archifau Ynys Môn eleni yn cadarnhau bod yr adeilad a gweithrediadau archif yn bodloni gofynion y Safon mewn perthynas â llifogydd ac atal lleithder, diogelu rhag tân, trefniadau storio, diogelwch ayb. Os yw Archifau Ynys Môn i barhau i ehangu gwasanaethau tu draw i storio archifau tuag at storio holl gofnodion lled-gyfredol y Cyngor, bydd angen defnyddio adnoddau a safonau priodol pellach; er enghraifft lefelau staffio digonol a chynhyrchu polisïau ynglŷn â'r math o gofnodion y gellir/ na ellir eu derbyn yn y cyfleuster (h.y. rhaid i bob cofnod gael ei gadw'n ddiogel rhag pla a lleithder).

Fodd bynnag, i ffwrdd oddi wrth Archifau Ynys Môn, canfu'r archwiliad ddiffyg cydymffurfiaid mewn nifer o brif feysydd trefniadau Rheoli Cofnodion Modern y Cyngor. Eisoes adroddwyd ar

rai o'r rhain gan Swyddfa Archwilio Cymru yn ei 'Adroddiad Adborth o Adolygiad Rheoli Gwybodaeth' a gyhoeddwyd ym Mawrth 2012 ac adroddiad 'A oes gan y Cyngor drefniadau addas ar gyfer llywodraethu ei wybodaeth yn effeithiol?' a gyhoeddwyd ym Mai 2011.

Yn dilyn cyhoeddi adroddiadau Archwilio Mewnol ar Ddiogelwch Data, Rheoli Cofnodion a Pharhad Busnes, bwriedir cynhyrchu cynllun gweithredu cyfunol sy'n cynnwys yr holl argymhellion cysylltiedig, gan gynnwys rhai Swyddfa Archwilio Cymru a'r Archwilydd Allanol

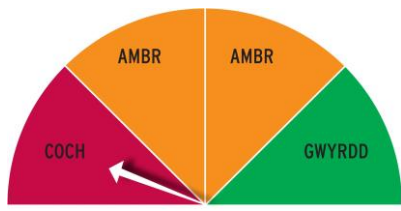
Mae'r diffyg cydymffurfiaid ag arferion Rheoli Cofnodion Modern a sawl digwyddiad o dorri'r Ddeddf Diogelu Data ymysg staff ac aelodau yn cael ei ystyried yn risg sylweddol i enw da'r Cyngor a gallai arwain at ddirwyon mawr.

Y ddirwy diweddaraf gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a osodwyd ar awdurdod lleol oedd £250,000 ar ôl i gofnodion cyflogaeth gael eu canfod mewn bin ailgylchu mewn maes parcio archfarchnad. Roedd y Cyngor wedi cyflogi cwmni allanol i ddigideiddio'r cofnodion, ond wedi methu â gofyn am sicrwydd priodol ynglŷn â sut y byddai'r data personol yn cael ei gadw'n ddiogel.

Roedd yr amcanion a'r prif risgiau a ystyriwyd fel rhan o'r archwiliad hwn fel a ganlyn:

Amcan	Sicrhau bod trefniadau priodol yn eu lle ar gyfer rheoli cofnodion modern corfforaethol.
Risgiau	Trefniadau rheoli cofnodion modern yn annigonol i sicrhau hygyrchedd, diogelwch a chywirdeb cofnodion corfforaethol. Nid yw'r system rheoli cofnodion/ cronfa ddata yn cael ei chefnogi yn briodol er mwyn sicrhau y gall y system gael ei hadfer yn brydlon yn dilyn senario trychineb.
Amcan	Sicrhau bod data yn cael ei storio yn ddiogel ac na ellir cael mynediad na datgeliad amhriodol mewn perthynas â'r Ddeddf Diogelu Data
Risgiau	Cael mynediad amhriodol a/neu ddatgelu data yn groes i'r Ddeddf Diogelu Data. Mynediad heb awdurdod i'r gronfa ddata rheoli cofnodion modern drwy reolaethau mynediad rhesymegol aneffeithiol.
Amcan	Mae trefniadau yn eu lle ar gyfer cael gwared yn ddiogel â chofnodion corfforaethol modern sydd wedi'u storio pan fyddant yn cyrraedd diwedd eu cyfnod cadw gofynnol.
Risgiau	Data yn cael ei storio'n ddiangen, gan fynd i gostau storio tu draw i'r hyn sydd ei angen a chreu problemau gofod yn y cyfleuster archif. Data personol a sensitif yn cael ei storio y tu hwnt i'r cyfnod y cafodd ei gasglu, yn groes i'r Ddeddf Diogelu Data.
Amcan	Adrannau gyda gweithdrefnau ac adnoddau digonol yn eu lle ar gyfer prosesu cofnodion modern i'w trosglwyddo i Archifau Ynys Môn.
Risgiau	Nid yw Adrannau yn trosglwyddo cofnodion modern i'r cyfleuster Archifau Ynys Môn oherwydd diffyg proses ac adnoddau; Y trefniadau storio cofnodion modern annigonol presennol yn parhau.

1.2 CASGLIAD

Gan ystyried y materion a nodwyd, ni all y Cyngor fod yn sicr fod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas, eu defnyddio'n gyson nac yn effeithiol.

Mae angen gweithredu i sicrhau fod y risg hon yn cael ei rheoli.

Mae'r casgliadau uchod sy'n bwydo i mewn i'r lefel sicrwydd cyffredinol yn seiliedig ar y dystiolaeth a gafwyd yn ystod yr adolygiad. Mae canfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn fel a ganlyn:

Dyluniad y fframwaith rheoli

- Nid yw'r Cyngor wedi cynhyrchu Polisi Rheoli Cofnodion yn nodi ymrwymiad y Cyngor i reoli cofnodion mewn ffordd systematig ac i sicrhau atebolrwydd ac arfer effeithiol ar draws y Cyngor. Dylai'r polisi amlinellu rolau a chyfrifoldebau gwasanaethau Archifau Ynys Môn ac ar lefel gorfforaethol.
- Nid yw'r Cyngor wedi dyrannu adnoddau na chyllideb ar gyfer arferion rheoli cofnodion megis trosglwyddo a chael gwared â chofnodion. Fodd bynnag, nodwyd drwy'r costau yr adroddwyd arnynt mewn cyswllt â throsglwyddo a phrosesu'r cofnodion i hen Ysgol y Graig ac Archifau Ynys Môn ers mis Medi 2011 bod y Cyngor yn gwario miloedd o bunnau bob blwyddyn ar drosglwyddo cofnodion i'w storio a chael gwared â gwastraff cyfrinachol.
- Mae'r Cyngor wedi cyhoeddi dwy atodlen yn ymwneud â chadw ar fewnwyd y Cyngor sydd yn groes i'w gilydd. Nid yw'r Cyngor wedi mabwysiadu'n ffurfiol y naill bolisi cadw na'r llall.
- Mae gan y Cyngor gapasiti cyfyngedig i symud a throsglwyddo cofnodion sydd yn cael eu storio ar hyn o bryd yn hen Ysgol y Graig i Archifau Ynys Môn.
- Nid yw'r trefniadau ar gyfer casglu a throsglwyddo cofnodion modern i'r cyfleusterau storio wedi eu ffurfioli. Nid oes cytundeb ffurfiol gyda'r contractwr presennol er mwyn darparu trosglwyddo diogel.
- Nid yw'r trefniadau ar gyfer casglu a chael gwared â gwastraff cyfrinachol wedi eu ffurfioli. Nid oes cytundeb ffurfiol gyda'r contractwr presennol ar gyfer casglu a chael gwared â gwastraff cyfrinachol nac unrhyw ofyniad am brawf o waredu gwastraff o'r fath. Canlyniad y gweithdrefnau anffurfiol presennol yw fod sachau o wastraff cyfrinachol yn cael eu storio'n annïogel mewn swyddfeydd a choridorau cyn eu casglu.

Y defnydd a chydymffurfiaeth â'r fframwaith rheoli

- Nid yw'r trefniadau presennol ar gyfer storio cofnodion modern y Cyngor yn ddigon diogel ac nid ydynt yn caniatáu ar gyfer adfer ffeiliau a/neu ddogfennau yn gyfleus pan fo angen.
- Canfuwyd bod dogfennau a ffeiliau yn cael eu storio y tu hwnt i'w cyfnodau cadw gofynnol. Mae diffyg gweithdrefnau o fewn rhai gwasanaethau i nodi dogfennau nad oes bellach angen eu storio ac i drefnu eu bod yn cael eu gwaredu'n ddiogel. Mae hyn yn rhoi pwysau ychwanegol diangen ar gyfleusterau storio sydd eisoes yn gyfyngedig.
- Pan fo'r wybodaeth berthnasol o natur bersonol neu sensitif ac nad oes ei hangen mwyach at y diben y cafodd ei chasglu, mae storio parhaus yn torri'r Ddeddf Diogelu Data (Egwyddor 5), sy'n datgan 'Ni chaiff data personol a broseswyd i unrhyw ddiben neu ddibenion ei gadw am gyfnod hirach nag sy'n angenrheidiol at y diben hwnnw neu'r dibenion hynny.'
- Yn dilyn yr adolygiad ar ddau o gyflenwyr a ddefnyddir i drosglwyddo a chael gwared â rheoli cofnodion, gwelwyd bod y Cyngor wedi caffael y gwaith ar sail ad hoc ac nad oedd wedi dilyn Rheolau Gweithdrefnau'r Cyngor mewn perthynas â'r cyfanswm gwariant corfforaethol. Trwy beidio â chronni gwariant, efallai fod y Cyngor hefyd yn gwario dros y trothwy lle mae rheoliadau caffael yr UE yn berthnasol.

1.3 CWMPAS YR ADOLYGIAD

I werthuso pa mor ddigonol yw'r rheolaeth o risg o fewn y system ac i ba raddau y mae rheolaethau wedi'u defnyddio, gyda'r bwriad o roi barn. Mae gweithgareddau rheoli yn cael eu rhoi yn eu lle i sicrhau bod y risgiau i gyflawni amcanion y sefydliad yn cael eu rheoli'n effeithiol. Wrth gyllunio'r archwiliad, dyma'r cyfyngiadau y cytunwyd arnynt:

Cyfyngiadau i gwmpas yr archwiliad:

- Bydd yr adolygiad yn canolbwyntio ar ddulliau ac arferion y Cyngor mewn cyswllt â Rheoli Cofnodion Modern.
- Ni fydd yr adolygiad yn cynnwys prosiect y Cyngor ar gyfer Rheoli Cofnodion Electronig.
- Nid yw'r gwaith yn rhoi unrhyw warant yn erbyn gwallau perthnasol, colled neu dwyll nac yn rhoi sicrwydd llwyr nad oes gwall perthnasol, colled neu dwyll yn bodoli.

Y dull a ddefnyddiwyd ar gyfer yr archwiliad hwn oedd Archwilio Seiliedig ar Risg

DS - Nid oedd yr Archifau yn cael hystyried fel rhan o'r adolygiad hwn gan fod adolygiad ar wahân o'r maes hwn wedi ei gynnal gan yr Archifau Cenedlaethol, a arweiniodd at benodi 'Archifau Ynys Môn yn ffurfiol fel man adneuo ac i ddyfarnu cymeradwyaeth TNA i'r gwasanaeth.' (Arolygiad TNA o Archifau Ynys Môn - Gorffennaf 2012). Roedd y penodiad hwn yn ganlyniad i waith sylweddol gan yr Adran Dysgu Gydol Oes a rhaid i unrhyw drefniadau ar gyfer storio pellach sicrhau eu bod yn bodloni'r un safonau er mwyn gwneud yn siŵr bod y cyflawniad hwn yn cael ei gynnal.